

پیش‌بینی سازگاری زناشویی بر اساس طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه در زنان همزیست با والدین شوهر

منصور بیرامی^۱، مریم محزون^۲

^۱استاد تمام گروه روانشناسی دانشگاه تبریز

^۲دانشجوی دکترا روانشناسی دانشگاه پردیس ارس

چکیده

هدف از این پژوهش بررسی رابطه سازگاری زناشویی با طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه در زنان همزیست با خانواده همسر بود. بدین منظور ۱۰۴ نفر شرکت‌کننده به شیوه در دسترس و هدفمند انتخاب شدند و برای جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه‌های طرح‌واره ناسازگار یانگ (YEMSQ) فرم ۹۰ سؤالی و پرسشنامه سازگاری زناشویی گراهام بی اسپانیر استفاده شد. این پژوهش از نوع همبستگی است و داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS18 مورد آنالیز قرار گرفت. نتایج نشان داد که همبستگی سازگاری زوجین با نمره کل طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه در جامعه آماری مورد بحث برابر با ۰/۵۵- است و در سطح $P \leq 0.001$ رابطه منفی و معنادار دارد.

واژه‌های کلیدی: سازگاری زناشویی، طرح‌واره ناسازگار

مقدمه

خانواده مهم‌ترین نهاد تشکیل‌دهنده جامعه است که خصوصیات فردی، اجتماعی، اخلاقی، مسئولیت‌پذیری، توانمندی و اعتماد در آن رشد مییابد. عشق و رضایت زوجین از زندگی زمینه‌هایی هستند که بی‌تردید در چگونگی رشد و سازگاری خانواده مؤثرند (بچمن، لوین، ژائو، زراچ و سولومون، ۲۰۱۸). سازگاری زناشویی یک اصطلاح چند بعدی است که سطوح چندگانه ازدواج را روشن میکند و فرایندی است که در طول زندگی زوجین به وجود می‌آید (گال، ۲۰۰۵). گرچه عوامل اجتماعی و فرهنگی نقشی مهم در سازگاری زناشویی دارند، اما شواهد موجود نشان میدهند که عوامل یا ویژگیهای فردی پیش‌بینی‌کننده‌های موثری برای سازگاری و ثبات زناشویی هستند. در تعاملات زناشویی تأثیر سه عامل فردی مراقبت، خودکنترلی، و کنجکاوی بر کیفیت و سازگاری زناشویی مرتبط است (جوزویوسیل و همکاران، ۲۰۲۱). تعامل بخش جدائی‌ناپذیر از رابطه همسری، مانند هرگونه رابطه انسانی است و سازگاری زناشویی یکی از ملاکهای موفقیت تعامل زوجین است (موندول، ۲۰۱۴). سازگاری زناشویی فرایند اصلاح، سازش و دگرگونی فرد و الگوهای تعاملی زوجین به منظور دستیابی به حداکثر رضایت در رابطه دانسته شده است (بالی و همکاران، ۲۰۱۰).

از طرفی سازگاری زناشویی میتواند از ریشه‌های تحولی تأثیرپذیر باشد. یکی از ریشه‌های تحولی طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه^۱ است که نقش مهمی در شکل‌گیری بسیاری از اختلالات روانشناختی دارد که می‌تواند زندگی زناشویی زوجین را با مشکلاتی از جمله ناراضایتی و تعارضات همراه سازد (کروک و کورت، ۲۰۱۹). طبق دیدگاه طرح‌واره درمانی، بیشتر مشکلات ارتباطی که افراد تجربه می‌کنند تحت تأثیر تصور آن‌ها در مورد خود و دیگران قرار دارد که این فرایند شناختی، طرح‌واره نام دارد. طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه، موضوعات ثابت و درازمدتی هستند که در دوران کودکی به وجود می‌آیند، به زندگی بزرگسالی راه می‌یابند و تا حد زیادی ناکارآمد هستند (یانگ، ۲۰۰۰). طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه الگوهای هیجانی و شناختی خود آسیب‌رسان، در فرد هستند که در ابتدای رشد و تحول، در ذهن شکل گرفته و در مسیر زندگی تکرار می‌شوند. در واقع این طرح‌واره‌ها باورهایی هستند که افراد درباره خود، دیگران و محیط دارند و به طور معمول از ارضا نشدن نیازهای اولیه به خصوص نیازهای عاطفی در دوران کودکی سرچشمه میگیرند. طرح‌واره‌ها به دلیل ارضاء نشدن نیازهای هیجانی اساسی دوران کودکی به وجود می‌آیند و این زمانی است که نیازهای اساسی و روانشناختی جهان شمول (دلبستگی ایمن، خودگردانی، آزادی در بیان نیازها و هیجانات سالم، خودانگیختگی و محدودیتهای واقع بینانه) ارضاء نمی‌شوند (شعبانی و احمدیان، ۱۳۹۸). طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه همیشه خود را در خلال یک رابطه نشان میدهند و تأثیر بسزایی در ارتباطات دارد. اغلب ماهیت ناسازگار طرح‌واره‌ها وقتی ظهور می‌کند که افراد در زندگی خود و در تعامل با دیگران به ویژه رابطه زناشویی به گونه‌ای رفتار می‌کنند که طرح‌واره‌های آنها تأیید می‌شوند، حتی اگر برداشت اولیه آنها نادرست باشد (رنشو، بلایس و اسمیت، ۲۰۱۰).

¹ bachemlevin, zhou, zerach & solomon

² gaal

³ gozuyesil,., aslan,., atik, & tar

⁴ mondol, J

⁵ bali, A., dhingra, R., & baru, A

⁶ early maladaptive schemas

⁷ . körük & kurt

⁸ smith, K. R, blais, D. K, renshaw

یانگ (۱۳۸۴) و یانگ و همکاران (۲۰۰۳) ۱۵ طرح واره ناسازگار اولیه را که در پنج گروه سازمان یافته اند را مطرح کردند، گروه اول (بریدگی/ طرد) شامل زیرمجموعه های محرومیت هیجانی (ED) رهاشدگی/بی ثباتی (AB)، بی اعتمادی/ بدرفتاری (MA)، انزوای اجتماعی/بیگانگی (SI)، نقص و شرم (DS). گروه دوم (خودگردانی و عملکرد مختل)، شامل شکست، بی کفایتی (DI)، آسیب پذیری نسبت به زیان (DF)، خود تحول نیافته (DM). گروه سوم (محدودیت های مختل) شامل استحقاق (ET)، خودانضباطی ناکافی (IS). گروه چهارم (دیگرجهت مندی) شامل تمرکز افراطی بر نیازهای دیگران (SB)، از خود گذشتگی (SS). گروه پنجم (گوش به زنگی) شامل بازداري هیجانی (EI)، معیار سخت گیرانه (US) است. ز آنجا که طرح واره ها هسته خودپنداره افراد را شکل می دهند، اگر دارای محتوای ناسازگار باشند، افراد را نسبت به گستره ای از کاستیها و مشکلات آسیب پذیر می کنند.

نتایج تحقیقی که توسط اندوز و حمید پور (۱۳۸۵) منظور بررسی رابطه بین طرح واره های ناسازگار اولیه، سبک های دلبستگی و رضایت زناشویی در زوجین انجام گرفته، پس از مصاحبه بالینی ساخت یافته به منظور رد اختلال بالینی در محور I و اختلال شخصیت در محور II در گروه نمونه، زوجین پرسشنامه های طرح واره، سبک دلبستگی و سازگاری زناشویی را تکمیل کردند و نتایج نشان داد که هر چه طرح واره ها ناسازگارتر باشند، رضایت زناشویی کاهش می یابد و سبک دلبستگی ایمن با طرح واره های سازگار ارتباط معنی دارد. نتایج پژوهش لطفی (۱۳۸۵) نیز نشان داد که داشتن طرح واره های ناسازگار اولیه، پیش بینی کننده ناسازگاری های بین فردی است. عابدی، ذوالفقاری و فاتحی زاده (۱۳۷۸) نیز در پژوهش خود که به بررسی رابطه بین طرح واره های ناسازگار اولیه و سازگاری زناشویی زوجین پرداخته اند دریافتند که بین طرح واره های ناسازگار اولیه با ابعاد رضایت زناشویی همبستگی منفی و معنی داری وجود دارد.

استیلز (۲۰۰۴) در پژوهش خود نشان داد که بین طرح واره های ناسازگار اولیه و صمیمیت در روابط عاشقانه و همچنین سازگاری زناشویی رابطه وجود دارد و هر چه حضور طرح واره های ناسازگار اولیه افزایش یابد، سازگاری و صمیمیت زناشویی کاهش می یابد.

روش:

طرح پژوهش حاضر توصیفی از نوع همبستگی است و این تحقیق از بعد هدف کاربردی می باشد. جامعه آماری مورد پژوهش شامل کلیه زنان و مردان متأهل در شهر تهران می باشند. نمونه آماری شامل ۱۰۴ بود. معیارهای ورود به پژوهش عبارت بودند از: زندگی با همسر با حداقل زمان شروع ۳ سال قبل، زندگی با هم در حال حاضر و محدوده سنی ۳۰ تا ۵۰ سال، زندگی با خانواده همسر در حال حاضر. به منظور اجرای پژوهش، در طول بازه زمانی سه ماهه، ابتدا پژوهشگر ضمن انجام هماهنگی های الزم با مسئولین اداره و کسب رضایت از آنها جهت اجرای پژوهش، در زمان های تعیین شده به این مراکز مراجعه کرده و پرسشنامه های طرح واره های ناسازگار اولیه یانگ و مقیاس سازگاری زناشویی گراهام بی اسپانیر توزیع و پس از تکمیل جمع آوری شدند. برای اجرای آزمونها ابتدا توضیحات کلی داده شد و در حین اجرا نیز به صورت فردی در صورت نیاز توضیحات کامل ارائه گردید. در این پژوهش جهت تجزیه و تحلیل داده ها از روش های آماری توصیفی (میانگین و انحراف استاندارد) و همچنین به منظور بررسی فرضیه ی پژوهش از روش همبستگی استفاده شد و برای بررسی نقش طرح واره های

⁹ stiles

ناسازگار اولیه (به عنوان متغیر پیش بین) روی سازگاری زناشویی (به عنوان متغیر ملاک) متغیرها به روش همبستگی پیرسون مورد آنالیز قرار گرفتند. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS18 انجام شد.

ابزار:

پرسشنامه سازگاری زناشویی گراهام بی اسپانیر (DAS): این پرسشنامه توسط اسپانیر در سال ۱۹۷۶ منظور سنجش سازگاری بین زن و شوهرها و یا هر دو نفری که باهم زندگی می‌کنند تنظیم شده است. تحلیل عاملی نشان می‌دهد که این مقیاس چهار بعد را می‌سنجد که عبارتند از: رضایت زناشویی، همبستگی زناشویی، توافق زناشویی و ابراز محبت. این مقیاس یک ابزار ۳۲ سؤالی برای ارزیابی کیفیت رابطه ی زناشویی از نظر زن یا شوهر یا هر دو نفری است که با هم زندگی می‌کنند. این ابزار برای دو هدف ساخته شده است. می‌توان با به دست آوردن کل نمرات، از این ابزار برای اندازه گیری رضایت کلی در یک رابطه صمیمانه استفاده کرد. تحلیل عاملی نشان می‌دهد که این مقیاس چهار بعد رابطه را می‌سنجد. این چهار بعد از این قرارند: رضایت دونفری، همبستگی دو نفری، توافق دو نفری و ابراز محبت.

نمره ی کل مقیاس با آلفای کرانباخ ۰/۹۶ از همسانی درونی خوبی برخوردار است. همسانی درونی خرده مقیاس ها بین خوب تا عالی است. رضایت دونفری ۰/۹۴، همبستگی دو نفری ۰/۸۱، توافق دو نفری ۰/۹۰ و ابراز محبت ۰/۷۳ (ثناپی، ۱۳۷۹). در این پژوهش نیز از طریق آلفای کرانباخ پایایی این مقیاس ۰/۹۴ به دست آمد. در ایران نیز این مقیاس در سال ۱۳۷۴ توسط آموزگار و حسین نژاد هنجاریابی شده است.

پرسش نامه طرح واره یانگ (YEMSQ): این مقیاس ابزاری خود گزارش دهی برای سنجش طرح واره هاست که فرد براساس توصیف هر جمله خودش را در یک مقیاس لیکرت شش درجه ای می‌سنجد. پرسش نامه طرح واره یانگ (یانگ و براون، ۲۰۰۱) فرم کوتاه این پرسشنامه (۹۰ سؤالی) در این تحقیق مورد استفاده قرار گرفته است که ۱۸ طرح‌واره را می‌سنجد. از قبیل محرومیت هیجانی، رهاشدگی / بی‌ثباتی، بی‌اعتمادی / بد رفتاری، انزوای اجتماعی / بیگانگی، نقص / بی‌مهری (بی‌عشقی) شکست در پیشرفت، وابستگی / بی‌کفایتی عملی، آسیب پذیری نسبت به ضرر و بیماری، گرفتاری، اطاعت، ایثار (فداکاری)، بازداری هیجانی، معیارهای سختگیرانه، استحقاق داشتن / برتری داشتن، خویشتن داری / خود انضباطی ناکافی، تحسین / جلب توجه، نگرانی / بدبینی، خود - تنبیهی را اندازه می‌گیرد.

نتایج اولین پژوهش جامع راجع به ویژگی های روان سنجی پرسش نامه طرح واره یانگ، که توسط اسمیت، جوینر، یانگ و تلج (۱۹۹۵) انجام شد، نشان داد که برای هر طرح واره ناسازگار اولیه، ضریب آلفایی از ۰/۸۸ تا ۰/۹۶ برای طرح واره خود تحول نیافته / گرفتار تا ۰/۹۶ تا ۰/۸۲ بود. ضریب بدست آمد و ضریب آزمون - بازآزمون در جمعیت غیربالینی بین ۰/۵۹ تا ۰/۸۲ بود. خرده مقیاس های اولیه پایایی آزمون - بازآزمون و ثبات درونی بالایی نشان دادند (یانگ، ۱۳۸۶).

یوسفی، اعتمادی، بهرامی و همکاران (۱۳۸۷) روایی و اعتبار پرسشنامه طرح واره های ناسازگار اولیه بر روی یک نمونه ۵۷۹ نفری در دو مرحله (مرحله اول ۳۹۴ و مرحله دوم ۱۸۵) بررسی کردند. در این بررسی اعتبار پرسشنامه طرح واره های ناسازگار اولیه با استفاده از روش آلفای کرونباخ و دو نیمه کردن در کل نمونه به ترتیب (۰/۹۱ و ۰/۸۶)، در دختران (۰/۸۷ و ۰/۸۴) و در پسران (۰/۸۴، ۰/۸۱) بود.

یافته ها: در این پژوهش ۱ / ۵۵ درصد زنان دارای تحصیلات دیپلم و کمتر، ۵ / ۳۱ درصد فوق دیپلم، ۴ / ۱۴ درصد نیز لیسانس بودند. ۴۰ درصد افراد خانه دار، ۲۰ درصد شاغل تمام وقت، ۷۷ درصد شاغل پاره وقت و ۱۱ / ۵ درصد بیکار؛ و

میانگین سن زنان ۲۹ / ۳۱ و میانگین مدت زمان ازدواج شان ۷۹ / ۸ بود. تحلیل داده‌های این پژوهش در سطح توصیفی شامل شاخص‌های آماری میانگین، انحراف معیار می‌باشد که در جدول ۱ ارائه شده است.

جدول ۱: شاخص توصیفی نمرات شرکت‌کننده‌ها در طرح‌واره ناسازگار اولیه و سازگاری زناشویی

متغیر	میانگین	انحراف استاندارد	بیشینه	کمینه
نمره کل طرح‌واره ناسازگار	۱۸۴/۲۸	۴۲/۸۹	۳۳۳	۷۷
رهاشدگی	۱۳/۲۰	۵۰/۵	۲۷	۵
محرومیت هیجانی	۱۴/۱۹	۲۹/۵	۲۵	۵
انزوای اجتماعی	۱۰/۶۶	۲۶/۴	۲۴	۴
بی اعتمادی	۱۱/۶۸	۲۸/۴	۲۷	۵
نقص و شرم	۱۰/۵۵	۴۴/۴	۲۴	۴
شکست	۹/۶۶	۲/۹۱	۲۰	۵
وابستگی	۸/۶۵	۲/۵۷	۱۸	۵
آسیب‌پذیری	۱۰/۳۸	۴/۳۸	۲۷	۵
گرفتاری	۱۱/۰۶	۴/۲۹	۲۴	۵
اطاعت	۱۱/۲۴	۴/۳۵	۲۵	۵
ایثار	۱۵/۱۲	۶/۲۵	۲۱	۵
بازداری هیجانی	۱۳/۶۶	۵/۵	۲۰	۵
معیار سختگیرانه	۱۵/۰۲	۵/۸۲	۱۸	۵
استحقاق	۱۵/۴۲	۱۵/۶۱	۳۰	۶
خویش‌داری	۱۲/۱۲	۴/۷۵	۲۶	۵
نمره کل سازگاری	۱۰۰/۲	۲۳/۲۷	۱۳۱	۳۲

نتایج جدول ۱ نشان می‌دهد که میانگین طرح‌واره ناسازگار اولیه برابر با ۱۸۴/۲۸ و میانگین نمره سازگاری ۱۰۰/۲ می‌باشد. در بحث آمار استنباطی از روش ضریب همبستگی پیرسون استفاده شد و بدین منظور ابتدا پیش‌فرضها را مورد بررسی قرار دادیم. براساس نتایج آزمون کلموگروف اسمیرنوف، پیش‌فرض نرمال بودن توزیع نمرات متغیرهای پژوهش، با توجه به سطوح معناداری، مورد تأیید می‌باشند. و با توجه به اینکه میزان عامل تورم واریانس (VIF) در این تحلیل رگرسیون کمتر از ۵/۲، میزان عامل تحمل (T) از ۴/۰ بیشتر و مقدار آماره دوربین واتسون بین ۵/۱ تا ۵/۲ (میلز و شولین، ۲۰۰۱) بدست آمده اند، پیش‌فرض عدم وجود هم‌خطی و استقلال خطاها مورد تأیید می‌باشد. نتایج ضریب همبستگی پیرسون در جدول ۲ آورده شده است.

جدول ۲: ضرایب همبستگی پیرسون طرح‌واره‌ها و سازگاری زناشویی

سازگاری زناشویی		متغیر
معناداری	مقدار همبستگی	
۰/۰۰۱	-۰/۵۵	نمره کل طرح‌واره
۰/۰۰۱	-۰/۵۳	رهاشده‌گی
۰/۰۰۱	-۰/۳۹	محرومیت هیجانی
۰/۰۰۱	-۰/۴۳	بی اعتمادی
۰/۰۰۱	-۰/۴۴	انزوای اجتماعی
۰/۰۰۱	-۰/۵۵	نقص و شرم
۰/۱	-۰/۱۶	شکست
۰/۱۴	-۰/۱۴	وابستگی
۰/۸۱	-۰/۰۲	آسیب پذیری
۰/۰۴	-۰/۱۹	خویش‌نحو تحول نیافته
۰/۰۰۱	-۰/۵۵	اطاعت
۰/۰۰۱	-۰/۴۰	ایثار
۰/۰۰۱	-۰/۴۶	بازداری هیجانی
۰/۰۰۲	-۰/۳	معیار سختگیرانه
۰/۰۳	-۰/۲۰	استحقاق
۰/۰۲	-۰/۲۳	خویش‌نحو داری

$P \leq 0.001$

نتایج ضریب همبستگی پیرسون طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه و سازگاری زناشویی در جدول ۲ نشان می‌دهد که بین این دو رابطه منفی و معناداری وجود دارد یعنی هرچه نمره طرح‌واره ناسازگار اولیه بیشتر باشد نمره سازگاری زناشویی در شرکت‌کننده‌ها کمتر است. نتایج نشان می‌دهد طرح‌واره‌های محرومیت هیجانی، نقص و شرم و اطاعت بیشترین رابطه منفی را دارند و طرح‌واره‌های وابستگی، شکست و آسیب‌پذیری در برابر ضرر و بیماری کمترین رابطه منفی را دارند.

بحث و نتیجه‌گیری:

نتایج این پژوهش نشان داد که طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه با سازگاری زناشویی رابطه منفی و معنی‌داری دارد و این با نتایج آندوز و حمید پور (۱۳۸۵)، بشارت (۱۳۹۱)، نادری اصفهانی (۱۳۹۳)، بودن، فیشر و نیهایس (۲۰۰۹)، یو (۲۰۱۳)،

¹ boden, fischer, niehuis ²

¹ yoo ³

رایت و همکاران^۱(۲۰۱۰)، حقیقت و روشن^۲(۲۰۱۹)، یاداو و سریواستاوا^۳(۲۰۱۹) و تامپسون^۴(۲۰۱۹) همسو میباشند. در بررسی نتایج ویوه می شود که افراد با طرحواره‌های شکست، وابستگی، استحقاق و آسیب پذیری به بیماری بیشترین ارتباط را با سازگاری زوجین دارند و در مقابل زنانی با طرحواره‌های رهاشدگی، نقص و شرم و اطاعت کمترین سازگاری زوجین را دارند. در تبیین این یافته ها می توان گفت طرحواره های ناسازگار اولیه یکی از مهمترین پیش های نارضایتی از زندگی است. حضور طرحواره های شناختی ناسازگار ممکن است بین افرادی که از زندگیشان راضی هستند و آنها که از زندگی رضایت کمی دارند تمایز ایجاد کند. وجود دیدگاه های بدبینانه نسبت به زندگی، نظیر دیگران با ما همدلی نخواهند داشت و ما را درک نمی کنند، یا آنها به موقع نیازهای ما را برآورده نخواهند کرد، نزدیکان ما از ما حمایت نمی کنند، یا عقیده به اینکه دیگران ما را آزار می دهند و به ما دروغ می گویند و یا احساس اینکه من شخصی شکست خورده ام و در هر زمینه شکست خواهم خورد، همگی موجبات فرخوان هیجانات منفی شده و به کاهش توان مقابله شخص با مشکلات زندگی منجر می شود. بروز چنین حالتی در نهایت کاهش رضایت از زندگی در فرد را دنبال خواهد داشت.

طرحواره های ناسازگار اولیه در تجارب ناگوار دوران کودکی ریشه دارند. نکته مهم اینکه طرحواره های که زودتر بوجود می آیند، معمولاً قویتر هستند، از خانواده های هسته ای نشات می گیرند و در واقع پویایی های جهان ذهنی کودک هستند. یانگ^۱(۲۰۰۳). معتقد است که طرحواره ها به دلیل ارضا نشدن نیازهای هیجانی اساسی دوران کودکی به وجود می آیند و به عنوان صافی اثبات یا تأیید تجارب کودکی عمل می کنند. به همین دلیل طرحواره های منفی در افرادی که تجارب کودکی مشکل آفرین دارند، به نشانه هایی مثل اضطراب یا افسردگی منجر می شوند. در مقابل طرحواره های ناسازگار اولیه که موجب تحمیل دیدگاهی منفی نسبت به وقایع زندگی می شوند، دیدگاه خوشبینانه موجب فراخوانی هیجانات مثبت می شود و کیفیت مقابله با فشار روانی را در فرد بهبود می بخشد.

طرحواره‌های حوزه بریدگی مثل رها شدگی و وابستگی و شکست در ارتباط با نیاز به امنیت و ثبات و پذیرش شکل می گیرد. طرحواره شکست، وابستگی در نیاز به خود گردانی و هویت قرار می گیرند. به نظر می رسد افرادی که این طرحواره ها در آنها شکل گرفته عزت نفس و کفایت لازم را به دست نیاورده اند و افراد با این طرحواره ها هر فعالیتی و واکنش فعال ساز طرحواره در این حوزه را تهدیدی برای کفایت و هویت مستقل خود ارزیابی می کنند و در نتیجه عکس العمل وی به سازگاری زناشویی کاهش می یابد. طرحواره اطاعت با نقض در نیاز به خودانگیختگی شکل می گیرد و فرد با این طرحواره با رفتار ایثارگرانه بیش از حد به نیازهای اطرافیان از جمله همسر اهمیت می دهد و بعد از مدتی احساس قربانی بودن در او تشدید می شود و سازگاری زوجین کاهش می یابد. طرحواره استحقاق در رابطه با نقص در پذیرش محدودیت واقع بینانه شکل می گیرد. این افراد تعهدی به رعایت حقوق همسر ندارند و همین امر باعث کاهش سازگاری می شود.

¹ wright	4
¹ haghghat & roshan,	5
¹ yadav & srivastava.,	6
¹ thompson	7

منابع:

۱. اندوز، زهرا؛ حمید پور، حسن. (۱۳۸۵) بررسی رابطه بین طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه، سبک‌های دلبستگی و رضایت زناشویی در زوجین. دومین کنگره سراسری آسیب‌شناسی خانواده در ایران. تهران: دانشگاه شهید بهشتی.
۲. ذوالفقاری، م.، فاتحی زاده، م.، و عابدی، م. ر. (۱۳۸۷) تعیین رابطه‌ی بین طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه با ابعاد صمیمیت زناشویی زوجین شهر اصفهان. فصلنامه خانواده‌پژوهی، سال چهارم، شماره ۲۴۷، ۱۵-۲۶۱.
۳. سلیمانیان، علی اکبر. (۱۳۷۳) بررسی تفکرات غیر منطقی براساس رویکرد شناختی بر نارضایتی زناشویی. پایان نامه کارشناسی ارشد دانشگاه تربیت معلم.
۴. شعبانی خدیو، امیر، احمدیان، حمزه. (۱۳۹۸)، رابطه‌ی ارضاء نیازهای بنیادی روانی و اختلال تنظیم هیجانی با نقش میانجی‌گری طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه در دانشجویان دانشگاه بوعلی سینا همدان. دانش و پژوهش در روانشناسی کاربردی. ۵۰۵-۵۵۵، (۵)
۵. لطفی، ر.، دنیوی، و.، و خسروی، ز. (۱۳۸۶) مقایسه طرح‌واره‌های ناسازگار در سربازان مبتلا به اختلالات شخصیت دسته ب و سربازان سالم. مجله دانشگاه علوم پزشکی ارتش جمهوری اسلامی ایران، دوره ۵، شماره ۲.
۶. نادری اصفهانی، م. (۱۳۹۳)، بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی مقیاس ترس از صمیمیت و روابط آن با نوع دلبستگی و سازگاری زناشویی، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد تهران مرکز.
۷. یانگ، ج. کلسکو. ژ (۲۰۰۳)، زندگی خود را دوباره بیافرینید، ح. حمیدپور، تهران، ارجمند.
۸. یانگ، جفری، کلسکو، ژانت، ویشار، مارجوری (۱۳۸۶) طرح‌واره درمانی. ترجمه حسن حمید پور، زهرا اندوز. تهران: انتشارات ارجمند.

9.

Aman, J., Abbas, J., Nurunnabi, M., & Bano, S. (2019). The Relationship of Religiosity and Marital Satisfaction: The Role of Religious ommitment and Practices on Marital Satisfaction among Pakistani Respondents. *Behavioral Sciences*, 9 (3), 30.

10. Bachem, R., Levin, Y., Zhou, X., Zerach, G., & Solomon, Z. (2018). The Role of Parental Posttraumatic Stress, Marital Adjustment, and Dyadic Self-Disclosure in Intergenerational Transmission of Trauma: A Family System Approach. *Journal of marital and family therapy*, 44(3), 543-555.
11. Bali, A., Dhingra, R., & Baru, A. (2010). Marital adjustment of childless couples. *Journal of Social Sciences*, 24(1), 73-76
12. Boden, j.s, Fischer,j.l, Niehuis,s (2010), predicting marital adjustment from young adults initial levels and changes in emotional intimacy over time: a 25-year longitudinal study, *j adult dev*,17.
13. Gaal, F. (2005). The role of differentiation of self and anxiety in predicting marital adjustment following the death of an adult, married- hild biological parent. Unpublished doctoral dissertation, Faculty of the graduate school of psychology, Seton Hall University, Los Angeles, Califoia

14. Gozuyesil, E., Aslan, K. U., Atik, D., & Tar, E. (2021). Evaluation of the marital adjustment and sexual functions in individuals with visual disability. *Nigerian Journal of Clinical Practice*, 24(11), 1728
15. Körük, S., & Kurt, A. A. (2019). The predictive role of early maladaptive schemas in the evaluation of pre-marital romantic relationships among university students. *Yaşam Becerileri Psikoloji Dergisi*, 3(5), 73-83
16. Mondol, J. (2014). *Marital Adjustment: Extension of psychophysical well-being*. India: LAP Lambert Academic Publishing
17. Schemas. *Childchological Abuse & Neglect: The International Journal*,
18. Smith., K. R, Blais., D. K, Renshaw.W.T(2010), marital and affectivity negative of Components .anger partner and actor of importance the: satisfaction . personality in research of Journal 334-328, 44,
19. Stiles OE.(2004). Early maladaptive schemas and intimacy in young adults romantic relationship [Unpublished doctoral dissertation]. San Francisco, USA: Alliant International University; p. 42. [on line]. Aavailable: [www:proquest.com](http://www.proquest.com)
20. Wright & et al (2010). Childhood Emotional Maltreatment and Later PsyDistress among College Student: The Mediating Role of maladaptive
21. Yoo, h (2013), couple intimacy and relationship satisfaction a comparison study between clinical and community couples in philosophy, Ohio state university.